

До 80-річчя від дня народження Володимира Яковича Амбросова (8.03.1936–18.02.2014)

Володимир Якович Амбросов – видатний вчений економіст-аграрник країни, доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН, якому 8 березня 2016 року виповнилося б 80 років.

Народився Володимир Якович в м. Шебекино Белгородської області, Російська Федерація. Після закінчення середньої школи навчався на економічному факультеті Харківського сільськогосподарського інституту ім. В.В. Докучаєва, випускником якого став у 1958 році. Працював агрономом у радгоспах Запорізької області, а згодом головним економістом радгоспу в Дергачівського району Харківської області.

Наукову діяльність розпочав у 1961 році, вступивши до аспірантури Науково-дослідного інституту тваринництва Лісостепу і Полісся УРСР, яку закінчив у 1964 році й успішно захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Потім працював у відділі економіки НДІ Лісостепу і Полісся УРСР на посаді старшого наукового співробітника.

У 1970 році за конкурсом зайняв посаду завідувача сектору раціональних типів сільськогосподарських підприємств і об'єднань Харківського відділу Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства ім. О.Г. Шліхтера. З 1986 по 2005 рік – завідувач Харківського відділу науково-виробничих формувань Українського науково-дослідного інституту економіки агропромислового виробництва ім. О.Г. Шліхтера. У 2009–2012 роках – головний науковий співробітник Національного наукового центру «Інститут аграрної економіки».

Значну увагу В.Я. Амбросов приділяв підготовці фахівців-економістів для аграрного сектору. У 1992–1995 роках – професор кафедри організації та менеджменту Харківського інституту механізації та електрифікації

сільського господарства (за сумісництвом), у 1995–1999 роках — завідувач кафедри економіки, бізнесу та маркетингу Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства (за сумісництвом).

З 1999 року і до останніх днів життя — завідувач кафедри обліку і аудиту Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Протягом 1997–2003 років професор кафедри організації Белгородської сільськогосподарської академії (за сумісництвом).

Амбросов В.Я. — знаний вчений у галузі економіки агропромислового виробництва, активно працював у науково-методичних комісіях Міністерства аграрної політики та продовольства України, керував аграрною секцією Північно-Східного Центру Академії наук НАН України, був членом Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників, керівником Північно-Східного регіонального конгресу вчених економістів-аграрників.

Автор низки впроваджених у виробництво наукових розробок. За його безпосередньої участі обґрунтовано і створено спеціалізовані господарства в приміських зонах Харкова, Дніпропетровська, Донецька, Луганська, Кривого Рогу, Лисичанська, всього по Україні створено 470 типів таких господарств. Розроблена і впроваджена в Харківській області система спеціалізованих господарств була прийнята до впровадження в Україні, де функціонувало 1680 господарств з виробництва яловичини і свинини, понад 2 тис. з виробництва молока, близько 500 з вирощування нетелей. На основі проведених досліджень під науковим керівництвом В.Я. Амбросова були розроблені й економічно обґрунтовані перспективи розвитку, розміщення і спеціалізації сільського господарства Харківської області на період до 2000 року. Така робота була вперше викона-

на в Україні на прикладі господарств і районів Харківської, Донецької, Хмельницької, Дніпропетровської областей.

Значне місце в дослідженнях ученого відводилося проблемам виробничої кооперації й подальшого формування інтенсивних виробничих структур на основі міжгосподарської кооперації. Ця робота послідовно переросла в поглиблення дослідження процесів кооперації, пов'язаних із формуванням і функціонуванням виробничих галузевих об'єднань, які стали прототипом сучасних кластерів. Об'єднання показали високий рівень виробництва і рентабельності. Під методичним керівництвом та за безпосередньої участі В. Я. Амбросова в Україні був створений перший агропромисловий комбінат «Чугуївський» у Харківській області, досвід роботи якого був використаний в багатьох областях України, а також у Росії й Узбекистані. Вперше організована в Україні науково-виробнича система «Гречка». У подальшому під його науковим керівництвом такі системи були створені й успішно функціонували в ряді областей країни.

Науковий доробок В.Я. Амбросова – 700 науково-педагогічних праць, у тому числі 110 монографій, 88 методик і рекомендацій. Він приділяв велику увагу підготовці наукових кадрів аграрної сфери. Під його керівництвом захищено 16 кандидатських і 4 докторських дисертацій. Протягом багатьох років був членом спеціалізованих рад із захисту кандидатських дисертацій Харків-

ського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва, Сумського національного аграрного університету, ННЦ «Інститут аграрної економіки». У 2011–2012 рр. був головою спецради по захисту кандидатських дисертацій з економіки в Харківському національному технічному університеті сільського господарства ім. П. Василенка.

Плідна наукова і громадська діяльність В.Я. Амбросова відзначена державними нагородами країни. Серед колег, друзів і фахівців АПК Володимир Якович користувався високим авторитетом. Як самотужня творча особистість, учений вирізнявся високою ерудицією, надзвичайною компетентністю і комунікабельністю, умів ефективно організовувати науково-дослідний процес.

Йому були притаманними такі риси, як чуйність й уважне ставлення до людей, глибина мислення і новаторські методи наукових досліджень, виняткова працездатність і цілеспрямована діяльність в ім'я піднесення аграрної економічної науки. Його невичерпна енергія і працездатність, урівноваженість і витримка, чесність та доброта, висока культура й організованість належно оцінені широким загалом науковців і практиків.

18 лютого 2014 року Володимир Якович відійшов за вічну межу. Його ім'я назавжди викарбуване в історії вітчизняної економічної науки як приклад безмежної відданості та високого служіння своїй справі.

*Колектив Національного наукового центру
«Інститут аграрної економіки»
Редакція Міжнародного науково-виробничого журналу
«Економіка АПК»*

* * *